

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

**ДИРЕКЦИЯ
“ДЪРЖАВНО СЪКРОВИЩЕ”**

ДДС № 12 / 29.12.2011 г.

ДО

ОБЩИНИТЕ

КОПИЕ:

СМЕТНАТА ПАЛАТА

О т н о с н о: Изготвянето и представянето на отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и извънбюджетните сметки и фондове към 31.12.2011 г. на ОБЩИНИТЕ

С настоящите указания се определят реда и сроковете за съставянето и представянето на отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и извънбюджетните сметки и фондове на основание чл. 40, ал. 1 и ал. 3 от Закона за устройството на държавния бюджет (ЗУДБ).

В указанията са включени и изисквания към отчетността на касова и на начислена основа на някои операции, с оглед коректното им представяне в периодичните касови отчети и в обратните ведомости.

I. Изготвяне и представяне на отчетите за касово изпълнение на бюджетите и извънбюджетните сметки и фондове към 31.12.2011 г.

1. Общините изготвят и представят следните тримесечни касови отчети: “Отчет за касовото изпълнение на бюджета” (БО-3), “Отчет за касовото изпълнение на извънбюджетните сметки и фондове” (ИБСФ-3), съставените в съответствие с изискванията на ДДС № 10 от 2008 г. във връзка с ДДС № 07 от 2008 г. “Отчет за извънбюджетните сметки на бенефициенти на Кохезионния и Структурните фондове към Националния фонд” (ИБСФ-3-КСФ) и “Отчет за извънбюджетните сметки на бенефициенти на Разплащателната агенция към ДФ„Земеделие”(ИБСФ-3), както и посочените в т. 17 приложения.

2. На база начислените балансови вземания и задължения на общините да се извърши анализ на просрочията към 31.12.2011 г., като сумата на просрочените вземания и задължения, отразени по отчетната им стойност по задбалансовите сметки от подгрупи 991 “Статистика за просрочени вземания” и 992 “Статистика за просрочени задължения”, се представят в Справка за просрочени вземания и задължения към 31.12.2011 г. (изготвена по определения в т. 2 от ДДС № 16 от 2005 г. образец).

Справката се изготвя в лева и се прилага към отчета за касовото изпълнение към 31.12.2011 г., придружена с обяснителна записка, съдържаща: описание на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити, при които са налице просрочени вземания и задължения по съответните сметки от подгрупи 991 и 992; диференциране на просрочените вземания и задължения по тяхната срочност /текущи и дългосрочни/ и съответно по събираемост на просрочените вземания /събираеми и несъбираеми/, както и предприетите мерки за събиране на просрочените вземания или за изплащане на просрочените задължения и пр.

Обобщените стойности в справката за просрочията по счетоводни сметки трябва напълно да съответстват на данните в месечната справка към 31.12.2011 г., предоставяна на дирекция “Финанси на общините”.

3. В срок не по-късно от 08.02.2012 г. общините изпращат Разшифровка на трансферите/заемите по бюджетите на общините - Приложение № 3 на e-mail:

l.petrova@minfin.bg – Лилия Петрова – тел : 9859 2146

4. Общините, които предоставят средства чрез трансфер (вкл. и от средства по предприсъединителните и структурните фондове на ЕС), следва писмено да уведомят (с копие до съответния първостепенен разпоредител с бюджетни кредити) получателите на трансферираните средства, като посочат трансферния параграф, по който получателите на средствата трябва да ги отразят.

Общините - получатели на трансферирани средства, следва да ги отразят като получен трансфер по съответния трансферен подпараграф, а изразходването им следва да отчитат по съответните разходни параграфи и дейности от ЕБК за 2011 г.

5. Общините представят в дирекция “**Финанси на общините**” в МФ на хартиен носител и по e-mail на съответния отговорник Отчет за капиталовите разходи, изготвен на програмен продукт – модул “Инвеститор” 1.10.0. Отчетът съдържа разшифровки на разходните параграфи: 51-00 “Основен ремонт на дълготрайни материални активи” и 52-00 “Придобиване на дълготрайни материални активи” - по обекти за строителство и основен ремонт; 53-00 “Придобиване на нематериални дълготрайни активи”; 54-00 „Придобиване на земя”; 55-00 “Капиталови трансфери” и е придружен с кратък анализ.

6. Общините, при които са налице неусвоени средства от предоставените им целеви трансфери и субсидии от централния бюджет, изготвят и представят Справка за неусвоените средства, налични по сметки на общините към 31.12.2011 г., предоставени от централния бюджет като целеви трансфери и целеви субсидии за капиталови разходи - Приложение № 4.

7. Общините изготвят и представят Справка за отчетените по бюджета разходи по проекти и програми на ЕС – Приложение № 5.

Справката за отчетените по бюджета разходи по проекти и програми на ЕС се попълва само в електронен вид - на файл, като макета на файла – XLS формат, заедно с указанията за неговото изготвяне, е на разположение на Интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология>Методология на отчетността).

Обръщаме внимание, че общините попълват само раздел Б Отчетени по бюджета разходи за проекти, финансирани с други средства от ЕС от справката.

Справката за отчетените по бюджета разходи по проекти и програми на ЕС към 31.12.2011 г., изготвена в съответствие с указанията за нейното попълване, се изпраща в определения с т. 14 период за представяне на отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и извънбюджетните сметки само на e-mail:

k.georgieva@is-bg.net

8. Всички общини представят към обобщените отчети за системата разшифровка на предоставените и събрани средства, чийто нетен размер съответства на сумата, посочена по параграф 88-00 „Временно съхранявани средства и средства на разпореждане - нето (+/-)” и разшифровки на подпараграф 10-98 „Други разходи, неклассифицирани в другите параграфи и подпараграфи” и подпараграф 36-19 „Други неданъчни приходи”.

9. Всички общини изготвят отчетни форми БО-3, ИБСФ-3 и ИБСФ-3-КСФ, като използват програмните продукти на „Информационно обслужване” АД. За справки и информация за програмен продукт “БЮДЖЕТ”- тел.: 9656-169, а за извънбюджетните сметки и фондове - тел.: 9656-173.

10. Обръщаме внимание, че при изготвянето и представянето на касовите отчети към 31.12.2011 г. във връзка с прилагането на ДДС № 07 от 2008 г., за извънбюджетните сметки и фондове следва да се спазват изискванията на т. 17 от ДДС № 10 от 2008 г.

11. При изготвянето на касовите отчети *към 31.12.2011 г.* следва да се спазват и указанията, дадени с *ДДС № 20 от 2004 г.*, както и издадените през следващите години от дирекция „Държавно съкровище” писма и указания по отделни въпроси, свързани с отчетността на бюджетните предприятия, доколкото не противоречат на настоящото.

12. В *срок до 15.02.2012 г.* общините следва *да изпратят* за предварителен контрол отчетните форми *БО-3, ИБСФ-3 и ИБСФ-3-КСФ, без Приложение № 1 и Приложение № 2, само на един* от посочените *e-mail* адреси:

➤ k.georgieva@is-bg.net	тел.: 9656 169 – Красимира Георгиева
➤ o.ruseva@is-bg.net	тел.: 9656 175 – Офелия Русева
➤ t.georgiev@is-bg.net	тел.: 9656 164 – Ташо Георгиев
➤ e.dzhuranova@is-bg.net	тел.: 9656 183 – Елена Джуранова

Обръщаме внимание, че дирекция „Държавно съкровище” подава информация за контролните позиции *само за средствата, предоставени/получени като трансфери/заеми* от/за общини *от министерствата и ведомствата*, в т. ч. ПУДООС, ДФ „Земеделие” и „Национален фонд”. При констатирани неравнения, данните следва да се уточняват в оперативен порядък със съответния бюджетен разпоредител, който е предоставил или получил средства като трансфери/заеми.

Напомняме, че отговорността за целесъобразност и законосъобразност при отчитането на касовите потоци между общини, както и в рамките на общината, се носи от съответната община.

13. След успешно преминаване на предварителния контрол и преди предаването на окончателните отчети, *общините следва да заредят своите отчетни данни в модул „Бюджет и тримесечни отчети” на ИСО*, намиращ се на електронен адрес:

<http://iso-mf.minfin.bg/QuarterlyReports/>.

14. Окончателните отчетни форми *БО-3, ИБСФ-3 и ИБСФ-3-КСФ* следва да са придружени с *протокол от ИСО* за въведени данни, *обяснителни записки* с анализ за изпълнението/неизпълнението на приходите и разходите и *декларация*, подписана от директора на дирекция (началника на отдел) “Финанси” на общината, удостоверяваща *идентичността на данните в техническия носител с тези на хартиения носител* (разпечатката на формулярите за бюджетите и извънбюджетните сметки и фондове).

Отчетните форми *се представят* в “Информационно обслужване” АД на адрес: гр. София, ж. к. “Изгрев”, ул. “Лъчезар Станчев” № 13, *в периода от 17.02.2012 г. до 24.02.2012 г. включително, в четири комплекта* (на хартиен и на технически носител) – по един за Министерството на финансите (дирекция „Финанси на общините,“) за общината и *два комплекта за Сметната палата* съгласно чл. 53, ал. 5 от Закона за Сметната палата.

В “Информационно обслужване” АД *няма да се приемат* некомплектовани окончателни отчетни форми.

В горепосочените срокове за представяне на отчетите за касовото изпълнение на бюджетите и извънбюджетните сметки и фондове към 31.12.2011 г. общините представят сборните оборотни ведомости и допълнителната информация съгласно чл. 33, ал. 6 от Закона за счетоводството за 2011 г.

15. Във форма *БО-3* общините *задължително* попълват *остатък от предходния период* и *наличност в края на отчетния период* по депозитни, текущи бюджетни и извънбюджетни сметки и сметки за чужди средства в лева и във валута (левава равностойност) по обслужващи банки, като тези остатъци/наличности подлежат на заверка от банките.

16. Отчетените наличности в месечните справки *към 31.12.2011 г.*, представяни в дирекция “Финанси на общините”, следва да са *равни* на *отчетените във форма БО-3* наличности към същия период (в т.ч. за местни и делегирани от държавата дейности).

Обръщаме внимание, че посочените остатъци от предходния отчетен период в БО-3 и ежемесечния 15-Б следва задължително да съответстват като обща сума на отчетените в годишния отчет за касовото изпълнение на бюджета наличности към 31.12.2010 г., като в т. ч. преходният остатък в местните и делегираните от държавата дейности се отчита съгласно разпределение, взето с решение на Общински съвет при приемането на бюджета за 2011 г.

17. Общините *попълват* към **“Отчета за касовото изпълнение на бюджета” (БО-3)** и *представят* по установения ред следните приложения:

17.1. **Приложение № 1** - Разшифровка на §§ 31-18 „Получени от общини целеви трансфери (субвенции) от ЦБ чрез кодовете в СЕБРА 488 001 xxx-x”;

17.2. **Приложение № 2** - Разшифровка на §§ 31-28 „Получени от общини целеви трансфери (субвенции) от ЦБ чрез кодовете в СЕБРА 488 002 xxx-x”;

17.3. **Приложение № 3** - Разшифровка за трансферните операции и субсидии;

17.4. **Приложение № 4** - Справка за *неусвоените средства, налични по сметки* на общините към 31.12.2011 г., предоставени от централния бюджет като целеви трансфери и целеви субсидии за капиталови разходи.

17.5. **Приложение № 5** - Справка за отчетените по бюджета разходи по проекти и програми на ЕС.

II. Представяне на информация за поетите ангажименти и възникналите задължения към отчетите за касово изпълнение на бюджетите и извънбюджетните сметки и фондове към 31.12.2011 г.

18. Във връзка с въведените с указание **ДДС № 04 от 2010 г.** на Министерство на финансите изисквания за *изготвяне и представяне от бюджетните предприятия* на информация за *поетите ангажименти и възникналите (начислените) задължения, общините изготвят и представят Справка за поетите ангажименти по общинския бюджет и ИБСФ към 31.12.2011 г.*

Справката за поетите ангажименти по общинския бюджет и ИБСФ *се попълва само* в електронен вид - на файл, като *макета на файла – XLS формат*, заедно с *указанията* за неговото изготвяне, е на разположение на Интернет страницата на МФ: <http://www.minfin.bg> (Бюджет>Методология> Методология на отчетността).

19. Обръщаме внимание, че в Справка за поетите ангажименти по общинския бюджет и ИБСФ **към 31.12.2011 г.** *следва да бъдат попълнени колона 1а* „в т. ч. за местни дейности” и *колона 2а* „в т. ч. за ИБСФ – КСФ и РА (сметка 7443)”.

20. Справката за поетите ангажименти по общинския бюджет и ИБСФ **към 31.12.2011 г.**, изготвена в съответствие с указанията за нейното попълване при съблюдаване на регламентираните с **ДДС № 04 от 2010 г.** рамка, определения, принципи и правила за изготвяне на информацията за поетите ангажименти и възникнали задължения, *се представя по реда* за представяне на *годишните оборотни ведомости за 2011 г. и в рамките на сроковете, определени с т. 14*, като *се изпращат на e-mail: k.georgieva@is-bg.net*

21. Обръщаме внимание, че за коректното представяне на информацията за поетите ангажименти и възникналите задължения в съответствие с изискванията на **ДДС № 04 от 2010 г.** е необходимо да се извършва *задълбочен анализ и прецизна оценка* с цел осигуряване на обвързаност с отчетните данни в годишната оборотна ведомост.

22. Напомняме, че при изготвянето на оборотните ведомости за 2011 г. по **счетоводната задбалансова сметка 9200** следва да бъде отразена като *кредитно салдо* сумата на наличните към 31.12.2011 г. ангажименти, като за остойностяването на сумите по отделните ангажименти се ползват съответните разпоредби на *ДДС № 04 от 2010 г.* По **сметка 9200** не следва да се отчитат ангажиментите по т. т. 2 и 4 от *ДДС № 04 от 2010 г.*

IV. Въпроси, свързани с отчетността на касова и начислена основа на постъпления, плащания и други операции, с оглед представяне на информацията в касовите отчети и оборотните ведомости

23. Обръщаме внимание, че при отразяването на отделните стопански операции на начислена и на касова основа разпоредителите с бюджетни кредити следва *своевременно да извършват анализ* на взаимовръзката и съответствието на отчетените суми по сметките от СБП и по ЕБК.

24. Напомняме, че в съответствие с т. 23 от *ДДС № 07 от 2009 г.* приходите от наказателни лихви за просрочени местни данъци и такса битови отпадъци се отчитат на *начислена основа* по **сметки 7271 от СБП, а на касова основа - по § 28-02 от ЕБК.**

25. В случаите на прилагане на **схемата на „обратно начисляване“** на ДДС по реда на **Глава 19 „а“ от Закона за ДДС** при дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на отпадъците от общините, на *начислена основа* данъкът се отчита *по дебита* на **сметка 6029 Други разходи за външни услуги** и по кредита на **сметка 4511 Разчети за данък добавена стойност**. Внесеният дължим от общината данък на *касова основа* се отразява **по §§ 37-01 Внесен ДДС (-).**

26. В изпълнение на **чл. 7 от ПМС № 59 от 2011 г.** за условията и реда за отпускане на безлихвените заеми на общините от централния бюджет за финансиране на разходи за окончателни плащания по одобрени проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. и за тяхното възстановяване при отчитане на операциите по **чл. 4 и чл. 5** от горепосоченото постановление следва да се прилага следния ред:

26.1 Въз основа на **информацията** от обслужващата банка за извършеното **плащане общината отчита по бюджета си** (в отчетна група „Бюджет“) операцията *едновременно като получен заем от централния бюджет по § 74-00 (+) и като предоставен трансфер* между бюджетни и извънбюджетни сметки и фондове по §§ **62-02 (-)**, а в *отчетността за извънбюджетните сметки и фондове* (в отчетна група „ИБСФ“) сумите по операцията се отразяват *едновременно като разход по съответните разходни параграфи и функции* по ЕБК и в *увеличение на* §§ **62-01(+)** от ЕБК.

За отразяване на това плащане по сметки от СБП се съставят следните счетоводни операции:

- в отчетна група „Бюджет“ - Дт с/ка 7549 / Кт с/ка 4611
- в отчетна група „ИБСФ“ - Дт с/ки раздел 2, 4, 6 / Кт с/ка 7544

26.2. За възстановяване на заема, въз основа на информацията по **чл. 5, т. 3** **общината отчита по бюджета си** получените средства по проекта, финансиран по ПРСР, (в отчетна група „Бюджет“) по §§ **62-01 (+)**, а преводът към сметката по **чл. 3, ал. 3** – съответно по § **74-00 (-)** от ЕБК. Сумите по тази операция се отразяват *едновременно* и в отчетността за извънбюджетните сметки и фондове (в отчетна група „ИБСФ“) като *получено финансиране по ПРСР* по §§ **63-01 (+)** и като *предоставен трансфер между бюджетни и извънбюджетни сметки и фондове* по §§ **62-02 (-).**

За отразяване на възстановяването на дължимия към централния бюджет безлихвен заем чрез превод от сметката на общината, се съставят по счетоводните сметки от **СБП** следните счетоводни операции:

- в отчетна група „Бюджет” - Дт с/ка 4611 / Кт с/ка 7549
- в отчетна група „ИБСФ” - Дт с/ка 7544 / Кт с/ка 7529

III. Други въпроси

27. Напомняме, че с годишни оборотни ведомости общините представят декларация, гарантираща верността и пълнотата на отчетните данни, подписана от ръководителите им по смисъла на **Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор**.

С декларацията се удостоверява, че в данните, предоставени в оборотните ведомости, се съдържа информация за всички възникнали (начислени) към съответния период балансови вземания и задължения, съответно приходи и разходи, и е отразена (начислена) информация за задбалансови вземания и задължения, в т. ч. за поетите ангажименти по сключени договори.

Декларацията, изготвена на хартиен носител, се изпраща в МФ - дирекция „Държавно съкровище” и в Сметната палата.

Обръщаме внимание, че разпоредителите с бюджетни кредити при осъществяване на дейностите по съставяне, изпълнение и отчитане на бюджета, следва да обвързват провеждането на търгове за обществени поръчки, сключването на договори и тяхното изпълнение с възможностите на утвърдения бюджет за съответната година.

28. В контекста на изискванията на **Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор** по отношение на управленската отговорност за осъществяването на финансовото управление и контрол във всички структури, програми, дейности и процеси, с оглед подобряване на качеството и адекватността на първичната информация, генерирана от съответните счетоводни системи на ПРБК, е необходимо всички ПРБК да създадат съответната организация за автоматизиране на процесите по обобщаване на отчетните данни, получавани от структурните им звена. Създадената организация следва да гарантира проследимост, пълнота и достоверност на информацията, с цел осигуряване на увереност за предоставяне на надеждни обобщени данни на начислена и на касова основа за цялата първостепенна система.

Автоматизираният начин на обобщаване на отчетните данни на касова и на начислена основа за системата в максимална степен следва да елиминира ръчно въвеждане на тези данни за съответния отчетен период, т. е. обобщаването на първичните данни от структурните звена в съответната първостепенна система да се извършва чрез прилагане на подходящи съвременни информационни технологии и системи (включително чрез използване на интерфейс за обмен на отчетни данни).

29. Напомняме, че на основание на чл. 22, ал. 2 от **Закона за счетоводството (ЗС)** с разпоредбата на т. 37 от **ДДС № 14 от 2007 г.** за бюджетните предприятия министърът на финансите енократно е упражнил правото си да определи и други срокове за извършване на инвентаризация, освен определения с чл. 22, ал. 1 от ЗС срок. Регламентът на т. 37 от **ДДС № 14 от 2007 г.** е общовалиден и не е обвързан единствено с годишното счетоводно приключване за 2007 г., т. е. този регламент се прилага не само за годишното приключване на 2007 година, но и за всички последващи отчетни периоди/години.

Предвид това, че в цитираната разпоредба е налице възможност бюджетните предприятия да прилагат при инвентаризация на активите и пасивите както сроковете, действащи до отмяната на **чл. 21 от ЗС**, така и по-кратки срокове, определени по решение на съответното ръководство, **е необходимо конкретните срокове за инвентаризация** на дълготрайните материални и нематериални активи и на книгите в библиотеките **да се унифицират чрез счетоводната политика**, прилагана в системата на първостепенния разпоредител.

30. Отново обръщаме внимание, в съответствие с **т. 14 от БДС № 4/ 2003 г. за банковото обслужване на сметките и плащанията на бюджетните предприятия**, обслужването на сметките на даден разпоредител с бюджетни кредити трябва да бъде **принципно в една банка**. Обслужването на сметки в различни банки следва да бъде **изключение**, обосновано от обективни причини (средства по международни програми и споразумения, за които изрично е посочена конкретна обслужваща банка и др.). Тази разпоредба следва да се прилага и при откриването на **банкови извънбюджетни сметки 7443** за целите на получаването, съхраняването, разходването и отчитането на предоставените на общините на средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, както и на администрираните от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие” средства.

31. Общините, които имат отделен десетразряден платежен код в СЕБРА, открит по реда на **ДДС № 06/2005 г. относно кодовете в СЕБРА за временни безлихвени заеми от централния бюджет за общините и други въпроси, свързани с прилагането на чл. чл. 3, 5 и 6 от ПМС № 40 от 2005 г.**, могат да използват същия десетразряден платежен код за целите на **чл. 4, т. 1 от ПМС № 59 от 11.03.2011 г. за условията и реда за отпускане на безлихвени заеми на общините от централния бюджет за финансиране на разходи за окончателни плащания по одобрени проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 – 2013 г. и за тяхното възстановяване**.

32. Определените в настоящето указание **срокове за представянето на отчетите** за касовото изпълнение на бюджетите и извънбюджетните сметки и фондове следва да се спазват **стриктно и без изключения**.

При всяко **неспазване на настоящите указания**, в т. ч. и **сроковете**, ще е в сила регламентът на **чл. 105 от ПМС № 334 от 29.12.2010 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2011 г.**, в условията на който министърът на финансите може да прилага разпоредбата на **чл. 38 от Закона за устройството на държавния бюджет**.

Настоящите указания са съгласувани със Сметната палата.

СИМЕОН ДЯНКОВ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
И МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ